

Udvalg, som er nedsat for Forretningsordenens Anliggender, er blevet kaldt sammen for at overveje Spørgsmaalene og sige sin Mening om dem, før de komme ind her i Salen. Dette er slet ikke slet, thi jeg er ogsaa uværdig bleven Medlem af dette Forretningsordenens-Udvalg, og jeg er ikke bleven tilkaldt til noget Møde til Overvejelse af disse Forslag, som saaledes ere indbragte her i Salen. Man pleier ikke at gaa meget raft tilværks med Forandringer i Forretningsordenen. Man har et saadant Udvalg, hvori de to Viceformænd ere fødte Medlemmer, fordi man mener, at et saadant Udvalg Aar efter Aar opsamler Kjendskab til de foreliggende Forhold, for at det med varksom Haand kan gribe ind i de Emner, som en længere praktisk Erfaring viser, kunne medføre Ulemper, og for at man ogsaa gennem Udvalgets Forhandlinger kan konferere med Thingets Formand, og forsaavidt der er lighedende Bestemmelser i det andet Things Forretningsorden om lignende Forhold, ogsaa høre de Erfaringer, man der har gjort angaaende Anvendelsen af de paagjældende Regler, som paatænkes forandrede. Saaledes pleier man at gaa tilværks, og det ligger jo ogsaa i selve Navnet, at man har et Udvalg for Forretningsordenen. Naar vi nedsette et Udvalg for Andragender, kan det aabenbart ikke falde Noget ind at indstille eller vedtage en Beslutning om et Andragende, som ikke har været henvist til og prøvet af Udvalget for Andragender; og naar man f. Ex. har et Udvalg for Valgbrevets Prøvelse, er jeg overbevist om, at det ikke vil falde Noget ind at stille Forslag til Thinget om at godkjende et Valgbrev, der kommer ind, forinden det er gjenmemgaaet af dette Udvalg. Man forudsætter jo med Hensyn til staaende Udvalg, at det er en given Sag, at de faae at forhandle den Slags Spørgsmaal, som angaa det Omraade, for hvilket de ere staaende Udvalg. Nu er det indført her i Thinget, og Formanden har jo henvist til at behandle det som saadant; men jeg mener, at Udvalget kunde og burde af sig selv have holdt Møde og drøftet disse forskjellige Forslag; da havde vi maaske ikke hørt tre ganske overordentlig forskjellige Foredrag af tre Medlemmer af Udvalget; da havde vi maaske ikke staaet blot over for mundtlige Forklaringer fra tre Sider, men overfor mere samlede Forklaringer, mere samlede Forslag, og i alt Fald med Forvisningen om at forhandle dem bedre. De ville føre Thinget ind i den høiere Mathematik med overordentlig tvivlsomt rigtige Resultater, og jeg antager, at der er Mange, der tro, at de kunne ikke

være vel bekendte at sige, at de ikke ere instruerede nok i det Forhold til strax at kunne stemme, og derfor skulle vi gaa til Afstemning efter et Foredrag af min ærede Ven fra Horsens, et af hans bekendte Foredrag om hans Stythema. Det er derfor, jeg ønsker det sagt, at den efter Forretningsordenens Anvisning eneeste rigtige Prøvelse vil være gennem Udvalgets Betænkning og Indstilling derom til Thinget. Jeg vil imidlertid haabe, at der er saa Mange her, der ville erkjende, at den Vej er den rigtigste, naar vi have et Forretningsudvalg paa 7 Medlemmer nedsat for at granske disse Spørgsmaal, og under Forventning af, at ethvert af disse 7 Medlemmer kjender ikke blot sit eget Things, men ogsaa det andet Things Forretningsorden, ikke blot sit eget Lands, men ogsaa andre Landes Forretningsordener og lignende Forhold og have overveiet, hvorledes de have virket og mulig ville virke, at om et saadant Spørgsmaal, hvis Retfærdighed dog er tvivlsom for Some, og hvis udviklede Begreb ligger over Hovedet af almindelige Vægsfolk, bør man sige: Lad Udvalget forsøge at klare det, forinden vi komme til mundtlig Forhandling. Jeg henstiller først disse almindelige Bemærkninger.

Forøvrigt maa jeg sige, at det ærede Medlem fra Horsens maa være overordentlig glad, og han burde efter min Mening snarere have siddet stille og nydt sin Triumf, end ikke blot yderligere at forklare sit Forslag, men ogsaa give os Udbyg til, at ved hans Uro i disse Spørgsmaal skulle vi om 8 Dage have fat paa at granske et nyt System; rimeligvis atter til Vending af Forretningsordenen. Thi det ærede Medlems Stjæbne i denne Sag er besynderlig. Hver Gang han har forlyttet os — i god Forstand — med sine Forslag og sin muntre, anskuelige Motivering, er Thinget i Almindelighed gaaet ud derover, som Noget, det ligger langt udenfor Medlemmernes Begreber og udenfor deres Tanke nogensinde at anvende. Men nu staar det ærede Medlem her som Seirherre paa Grund af visse kjendte Omstændigheder. Jeg antager, at han vil komme til at staa som Seirherre ved det Forslag, som kommer fra Flertallets Side. Ordføreren for dette Forslag Nr. 2 yttrede, at det er Flertallet, der skal føre an — det er rigtigt — og at det er Vindretallets Ret at kritisere, hvilket ogsaa er rigtigt. Men Vindretallets Ret turde gaa ud paa noget mere end paa at kritisere. Det turde ogsaa være Vindretallets Ret i Udvalg at opløse, at afgive sine Vota til Betænkningen, som kunne fremstille Sagen i et maaske klarere eller i alt Fald i